

Mårten Olsson
Tillväxtchef
marten.olsson@trelleborg.se

Kommunstyrelsen

Svar på medborgarförslag, Förhindra avveckling av kommunala småförskolor

Sammanfattning

Den 16 september 2021 inkom medborgarförslaget *Förhindra avveckling av kommunala småförskolor*. Kommunfullmäktige att överlåta besvarandet av medborgarförslaget till kommunstyrelsen efter inhämtande av synpunkter från bildningsnämnden samt att ärendet förs vidare till kommunfullmäktige.

BINs yttrande har inhämtats och nämnden yrkar på att medborgarförslaget avslås.

Kommunen har en fastställd lokalförsörjningsprocess. För att kommunen över tid ska kunna ha styrning på lokaler, lokalbehov och kostnader är det av yttersta vikt att lokalfrågor följer lokalförsörjningsprocessen. Enligt lokalförsörjningsprocessen är det respektive nämnd som sammanställer sina lokalbehov årligen i en lokalrevision. Målet med lokalförsörjningsplanen är att verksamheterna ska ha ändamålsenliga lokaler i storlek och utformning och att dessa tillhandahålls till rätt kostnad. Vad som är en ändamålsenlig lokal avgörs inom denna process. En fråga kopplad till lokalförsörjning bör hanteras inom lokalförsörjningsprocessen och inte genom ett medborgarförslag. Medborgarförslaget bör därför inte hanteras vidare utan överlämnas till BIN för att bedöma behovet av förskolelokaler i den ordinarie processen.

Ytterligare information under rubriken Ärendet

Beslutsunderlag

Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse Svar på medborgarförslag, Förhindra avveckling av kommunala småförskolor, KS 2021/684, 2022-03-08
Bildningsnämndens yttrande BIN 2021-12-15 §195.

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att överlämna frågan om storlek på kommunala småförskolor till bildningsnämnden att hantera i den ordinarie lokalförsörjningsprocess.

Beslutet skickas till

Förslagsställaren

BIN

Ärendet

Medborgarförslaget lyder:

"Fredagen den 10 september 2021 bestämdes det att flera förskolor i Trelleborgs kommun skulle avvecklas. Änghögs förskola, Prästkragens förskola, Klöverns förskola och Pilekvistens förskola är de drabbade förskolorna. Vi protesterar mot denna avveckling! Flera av dessa förskolor är välfungerande verksamheter där barnen trivs och är trygga.

En anledning uppges vara att lokalerna inte är ändamålsenliga för förskoleverksamhet. Men som pedagog inom Trelleborgs kommun kan jag med egen erfarenhet säga att det finns flera andra, större förskolor som behöver renoveras eller avvecklas innan de drabbade förskolorna. Den andra anledningen påstås vara Norlandias etablering i kommunen och att man är orolig för en överkapacitet fast detta motstrider det faktum att Trelleborgs befolkning ökar år för år, de senaste 5 åren har boende i Trelleborgs kommun ökat med cirka 5000 personer, behöver inte dessa förskoleplatser?

Det ska även påpekas att det är Trelleborgs kommun som godkänt bygglov för denna förskola, så man skapar denna överkapacitet själva, utan hänsyn till vad vårdnadshavare tycker och tänker om ytterligare en stor privat förskola. Vi har själv barn på Änghög, det är en trygg plats för våra barn med duktiga, motiverade och engagerade pedagoger som har allt de behöver för att driva en välfungerande verksamhet. Efter samtal med vårdnadshavare från andra drabbade enheter så får man höra detsamma gällande de andra förskolorna.

Vem tar hänsyn till barnen när man beslutar att lägga ner förskolorna? Är det verkligen ok att rycka upp barnen från sin trygghet med pedagoger och kamrater? Flera barn kommer att behöva inskolas på nya förskolor med nya pedagoger och blir utan sina gamla kamrater, utan tryggheten från pedagoger som de lärt känna, som blivit en viktig del av deras liv. Hur ser vårterminen ut då pedagogerna uppmanas att söka nya jobb, om pedagogerna försvinner innan vårterminen är över, ska verksamheten bedrivas av vikarier eller pedagoger från andra förskolor, ingendera som känner barnen och förstår deras behov. Små barns primära behov är trygghet, tillgänglighet och tröst. Detta underlättas av mindre barngrupper och tydliga anknytningspersoner på mindre förskolor.

Att sätta alla barn på en förskola med 100+ barn och 15+ pedagoger är inte optimalt och visar inte alls på en barnsyn utifrån vad som är bäst för barnen. För yngre barn i förskola och yngre skolålder finns det ingen forskning som tyder på att stora förskolor eller skolor skulle vara gynnsamt. Snarare är det tvärtom att barn och yngre elever skulle kunna gynnas av mindre enheter. På mindre skolor och förskolor har pedagoger ofta närmare kontakt med varandra, med eleverna och med vårdnadshavarna, samt att de tycks uppvisa ett starkare personligt engagemang och större ansvar för barnens välgång och välbefinnande.

Flera menar att mindre skolor och förskolor verkar skapa en större trygghet, vilket är särskilt betydelsefullt för yngre barngrupper. Flera av dessa förskolor har långa barnkøer då de är väldigt populära, detta i sig borde vara tillräckligt för att förstå att många vårdnadshavare och barn känner sig tryggare med mindre förskolor. Även avstånd spelar roll, många vårdnadshavare kommer få längre till förskolan, vilket

bidrar till att barnens vistelsetid ökar, detta leder till längre dagar som pedagoger på andra förskolor måste anpassas till, hur ska detta täckas upp utan att höja budgeten?

Hur genomtänkt är förslaget, jobbar någon av beslutsfattarna inom skola/förskola, förstår de vad det innebär för barnen, bildningsförvaltningens slogan, ”Trelleborg – en skolkommun att räkna med.” känns ignorant för oss drabbade. Utifrån vems perspektiv är beslutet fattat? Kommunens, pedagogernas, vårdnadshavarnas eller barnens? Ska alla Trelleborgs förskolor vara stora? Det tycker inte vi. Självklart ska det finnas olika slags förskolor i Trelleborgs kommun, även små där barnen är trygga med och känner samtliga i personalen. Låt de små förskolorna få finnas kvar!

Vårt förslag är därmed helt enkelt att inte avveckla dessa förskolor i Trelleborg. Rösta för om du vill stödja oss föräldrar och barn i kampen för att behålla våra förskolor! TACK!!"

Tidigare beslut

Den 16 september 2021 inkom medborgarförslaget *Förhindra avveckling av kommunala småförskolor*. Vid sammanträde den 25 oktober 2021 (KF 2021-10-25, § 306) beslutade kommunfullmäktige

att överlåta besvarandet av medborgarförslaget till kommunstyrelsen efter inhämtande av synpunkter från bildningsnämnden

att ärendet förs vidare till kommunfullmäktige.

Vidare beslöt Bildningsnämnden (Dnr BIN 2021/3128)

att fastställa presidiets justerade förslag till yttrande avseende medborgarförslaget Förhindra avveckling av kommunala småförskolor

att bildningsnämndens synpunkt är att medborgarförslaget bör avstyrkas

att skicka beslutet och yttrandet tillsammans med tjänsteskrivelse i ärendet till kommunstyrelsen.

Bildningsnämndens yttrande

Avveckling av mindre förskolor och förskolor i lokaler som inte är ändamålsenliga

Inriktningen att avveckla mindre förskolor och förskolor i lokaler som inte är ändamålsenliga, i första hand förskolepaviljonger och lägenhetsförskolor, har funnits med i kommunens lokalförsörjningsarbete under ett antal år. Inriktningen att avveckla mindre förskolor och planera för större kommunala förskolor har bland annat att göra med förutsättningarna för tillagning av mat på plats på förskolorna. Tillagningskök, och möjligheterna att i övrigt bedriva effektiv förskoleverksamhet med hög kvalitet, förutsätter att förskolorna har en viss storlek.

Beslut om lokalrevision och lokalförsörjningsplan

I bildningsnämndens lokalrevision, som bildningsnämnden beslutade om i februari 2021, redovisas att förskolorna Pilekvisten och Klövern kommer avvecklas hösten 2022. Vidare beskrivs förslag att även genomföra avvecklingarna av förskolorna Prästkragen och Änghög.

Avvecklingarna av Pilekvisten, Klöver, Prästkragen och Änghög genomförs således i enlighet med bildningsnämndens lokalrevision samt kommunens lokalförsörjningsplan, samtidigt som nya förskolor startar i helt nybyggda och ändamålsenliga förskolelokaler. För den som inte önskar plats för sitt barn på någon av de nya förskolorna erbjuder bildningsnämnden plats på någon av kommunens övriga förskolor.

Vid extrainsatt möte med bildningsnämnden den 7 oktober 2021 behandlade nämnden förslag till bildningsnämnden från Cecilia Dahl Andersson (S), Mattias Flisborn (S) och Ylva Ekstrand (L) om att upphäva beslutet om nedläggning av berörda förskolor. Bildningsnämnden beslutade avslå förslaget. Frågan om avveckling har således redan behandlats av bildningsnämnden.

Berörda barn bereds plats tillsammans på andra kommunala förskolor

Bildningsförvaltningen gör sitt yttersta för att alla barn ska få placering på en förskola och avdelning där de trivs och mår bra. I början av oktober fick bildningsförvaltningen direktiv från den politiska ledningen att titta på lösningar som innebär att samtliga barn från respektive förskola kan beredas plats på samma förskola, och att personalen då ska få följa med. Bildningsförvaltningen har utifrån det direktivet tagit fram en lösning som innebär att barnen från Änghög bereds plats på Högalids förskola, att barnen från Prästkragen bereds plats på Solrosens förskola, att barnen från Pilekvisten bereds plats på Örtagårdens förskola och att barnen från Klöver bereds plats på Gertrudsgårdens förskola. För barnen från Pilekvisten och Klöver startas en femårsverksamhet på Pilevallskolan. Rektor ansvarar för organisering av barngrupper och bemanning inom enheten. Det går inte att garantera att barngrupper och personal hålls ihop fullt ut på de nya enheterna, men ansvariga rektorer kommer självklart att beakta barnens befintliga relationer och anknytning till befintlig personal i planeringen.

Barnens trygghet på nya större förskoleenheter

När det gäller barnens trygghet är det värt att framhålla att större förskoleenheter inte är synonymt med större barngrupper. Även inom större enheter organiseras verksamheten för att skapa mindre sammanhang inom det stora. Enkätresultat visar att den upplevda tryggheten är hög på samtliga förskolor, oavsett storlek. Det är rektors och verksamhetens uppdrag att organisera för och bedriva en trygg verksamhet för alla barn. I det sammanhanget finns det barn på alla förskolor som har olika behov.

Bildningsförvaltningen genomför nu också en barnkonsekvensanalys, med stöd av kommunens samordnare för frågor som rör barnkonventionen. Ett syfte med analysen är att identifiera åtgärder som kan underlätta övergången för barnen när de ska flytta till andra enheter. Exempel på åtgärder som kan förbereda barnen inför övergången är studiebesök på de enheter dit barnen ska flytta.

Mindre fristående förskolor finns i förskoleutbudet

För den som önskar plats på en mindre förskola så finns det ett antal mindre fristående förskolor som utgör ett bra komplement till kommunens förskoleverksamhet, och som är en del av det totala förskoleutbudet i kommunen.

Kommunledningsförvaltningens förslag

Kommunen har en fastställd process kopplat till lokalförsörjning för kommunens egna verksamheter. Under årligen löpande process planeras och prioriteras mellan olika förvaltningar och verksamheters behov. För att kommunen över tid ska kunna ha styrning på lokaler, lokalbehov och kostnader är det av yttersta vikt att lokalfrågor följer lokalförsörjningsprocessen. Enligt lokalförsörjningsprocessen är det respektive nämnd som sammanställer sina lokalbehov årligen i en lokalrevision. Alla nämnders lokalrevisioner sammanställs och behoven prioriteras sedan i lokalförsörjningsplanen. Lokalförsörjningsplanen är sedan ett underlag till budgetprocessen och investeringsbeslut.

Frågan om lokalförsörjning för förskoleverksamhet är större än en fråga om enskilda förskolor och en stängning av dessa och bör således inte hanteras som ett medborgarförslag. Målet med lokalförsörjningsplanen är att verksamheterna ska ha ändamålsenliga lokaler i storlek och utformning och att dessa tillhandahålls till rätt kostnad. Vad som är en ändamålsenlig lokal avgörs i denna process.

De sakargument som BIN framför i sitt yttrande stärker ställningen för att lokalfrågor ska behandlas i ett större sammanhang och inom fastställd lokalförsörjningsprocess.

Kommunledningsförvaltningen anser därför att ingen annan åtgärd ska göras utom att överlämna förslaget till BIN för att bedöma behovet av förskolor och hantera detta i den ordinarie lokalförsörjningsprocessen.